

voornamelijk aan de onderzijde van mest groeit, door verzamelaars van andere koprofiele fungi (Ascomycetes en Agaricales bijv.) over het hoofd gezien wordt, terwijl een echte Aphyllophorales-verzamelaar waarschijnlijk geen moment op de gedachte komt, dat mest wel eens een geschikt substraat voor zijn groep zou kunnen zijn.

Met andere woorden, een aanbeveling: kijk bij het verzamelen van korstzwammen ook eens naar koprofiele soorten!

Summary:

Corticium coprophilum, a corticiaceous fungus only known from 5 different localities, is first recorded for the Netherlands (Goeree). The substratus (dung) is that of the type specimen, but it is not specific.

Literatuur:

1. Jülich, W. (1972). Monographie der Athelieae. - Willdenowia, Beih. 7: 283 pp.
2. Wakefield, E.M. (1916). Notes on British Thelephoraceae. - Transactions of the British mycological Society 5: 474-481.

Enkele vermeldenswaardige Polyporaceae- vondsten

Tj. de Cock Buning

Vlaskamp 90
Den Haag

Een viertal recente vondsten lijkt mij een vermelding waard.

1. *Polyporus melanopus* (Swartz ex Fr.) Fr.

Deze paddestoel vond ik op 16 juli 1973 in het Haagse bos op de grond, vlak naast de stam van een jonge beuk. Met zijn gladde geelbruine hoed van 6 cm doorsnede en witte poriën deed hij mij

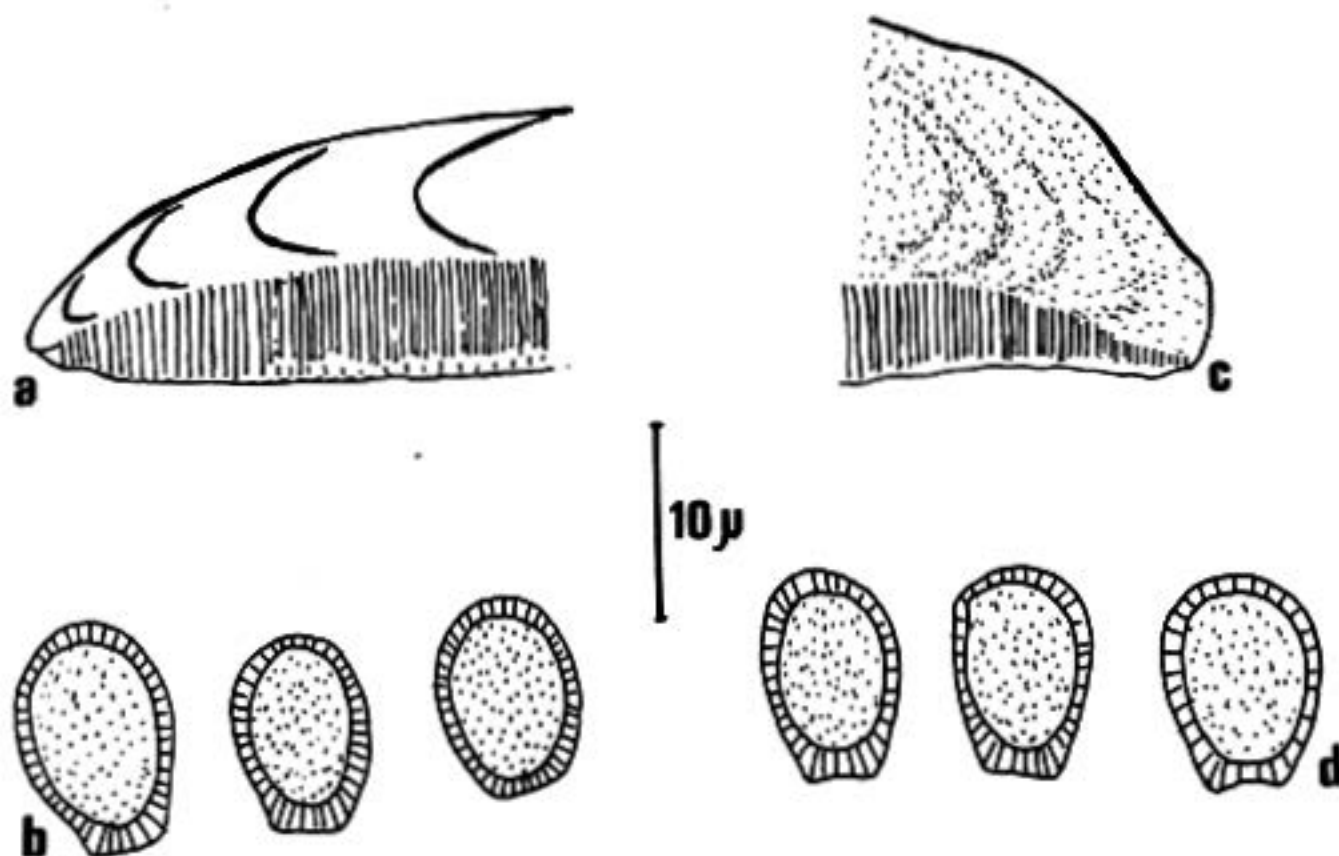
even aan een boleet denken. De zeker 10 cm lange, zwarte, diep in de grond zittende, rimpelige, vormloze, taaie steel en het taaie witte hoedvlees wezen echter al gauw op *P. melanopus*. Dr. Bas vertelde mij dat er maar één zekere groeiplaats in Nederland bekend is, namelijk de leemkuilen bij Dorst, en Donk (1) vermeldt in zijn boek één vindplaats en noemt hem zeldzaam.

2. *Inonotus dryadeus* (Pers. ex Fr.) Murr.

I. dryadeus is niet zo zeldzaam, maar hij groeit normaal op eiken; dit exemplaar vond ik op 19 juli 1973 in Clingendael (Den Haag) groeiende op een beuk, die echter, hoewel nog een goede bladerkroon dragende, wel de sporen droeg van een moeilijk leven. De paddestoel groeide, zoals het hoort, vlak boven de grond in een gat in de stam. Karakteristiek is de vorm van de verspreid in het buizentrama voorkomende spinulae, zeer goed weergegeven door Bourdot en Galzin (3) pag. 615. Alleen bij Pegler (4) vond ik een opgave van verscheidene boomsoorten, waarop *I. dryadeus* zou zijn gevonden, en wel *Acer*, *Aesculus*, *Castanea*, *Fagus*, *Ulmus* en *Tsuga*.

3/4. *Ganoderma pfeifferi* Bres. en *Ganoderma lucidum* (Leyss. ex Fr.) Karst.

Ik noem deze twee, waarvan de eerste zeer zeldzaam is, tezamen, omdat ze op dezelfde levende beuk groeiden, vlak bij de grond (Rhijnauwen 28 juli en 4 augustus 1973), en omdat het lijkt, alsof dit exemplaar van *G. lucidum* een eigenschap van *G. pfeifferi* overgenomen heeft, namelijk donkerbruin buizentrama. Hierover zo meteen meer. Op 3 augustus vertelde de heer Tjallingii mij in een telefoongesprek, dat hij dacht misschien *G. pfeifferi* te hebben gevonden, maar dat de paddestoelen nog te jong waren voor determinatie. Hij ging echter met vakantie en kon de zaak niet volgen. Aangezien ik de weekends dicht bij Rhijnauwen doorbreng, ben ik maar eens op goed geluk gaan kijken en misschien heb ik dezelfde beuk gevonden, die de heer Tjallingii gezien heeft. Althans, er kwamen rondom de stam op 5 plaatsen paddestoelen te voorschijn, waarvan er vier nog vormloze witte plakken waren. Alleen aan de van de weg afgekeerde zijde in een uitholling van de stam groeide een schitterende glanzend bruinrode zwam. Een fors exemplaar en zo mooi, als ik zelf nog niet eerder gezien had. Thuisgekomen bleek bij determinatie dat ik hier te doen moest hebben met *G. lucidum*. Moest... want alles klopte haarfijn met de beschrijving, tot zelfs de rondom de steelvormige versmalling van de hoed aanwezige glanzende donkerrode laklaag. Wat alleen niet klopte, was de kleur van het buizentrama. Volgens alle door mij geraadpleegde literatuur moet dit bleek zijn, zoals het hoedvlees. In mijn exemplaar was het echter donker roodbruin. Het kleurcontrast op doorsnede was heel bijzonder. Onder de hoogglanzende korst, waar-

Ganoderma applanatum. a. doorsnede vruchtlichaam. b. sporen.
Ganoderma pfeifferi. a. doorsnede vruchtlichaam. b. sporen.
 c. doorsnede vruchtlichaam. d. sporen.

van de kleur varieerde van geel aan de rand via rood-koperkleurig tot donkerrood bij de steel, was het hoedtrama kurkkleurig en vrij zacht. Dit trama toonde donkere gebogen lijnen en ging dicht bij de buizenlaag over in donker roodbruin trama, dat in de buizen doorliep. Dit buizentrama was derhalve ook donker roodbruin, behalve de laatste $1\frac{1}{2}$ tot 2 mm ervan, die, evenals de poriën, zuiver wit waren. Op een gedeelte van de korst lag een kakaobruine laag sporen. Na het drogen was het hierboven beschreven mooie kleurcontrast geheel verdwenen, de korst egaal bruinzwart, de poriën en buizen lichtbruin.

Van de andere paddestoelen op dezelfde boom had ik min of meer als vanzelfsprekend aangenomen, dat zij allemaal *G. lucidum* zouden zijn, maar ging er de volgende week toch heen om de voortgang van de ontwikkeling te fotograferen.

Eén van de resterende eksemplaren bleek inmiddels flink gegroeid te zijn, maar zag er toch anders uit en werd daarom meegenomen. Gelukkig, want het bleek geen *G. lucidum* doch *G. pfeifferi* te

wezen. Hiervoor kloppen de beschrijvingen volledig.

G. pfeifferi heeft duidelijke, van *G. lucidum* afwijkende kenmerken. Zo is het hoedtrama dik en stevig, waardoor de korst niet gemakkelijk in te drukken is. De vorm is veel plomper, de rand niet scherp maar rond. De korst van dit exemplaar was mat geelbruin en toonde een duidelijke waslaag. Het afschraapsel daarvan smelt boven een vlam direkt en verhardt bij afkoelen tot een vernislaagje, dat gemakkelijk schilfert. De poriën zien er geheel hetzelfde uit als van *G. lucidum* en ik heb ook geen verschil in grootte kunnen konstateren. Bij beiden is de opening gemiddeld 0,2 mm en bij beiden zijn ze aan de binnenzijde licht bewimperd. De geur van *G. pfeifferi* is typisch, eerst iets aromatisch zurig, maar deze geur verdwijnt vrij spoedig na het verzamelen en maakt plaats voor een wat zoetige kokosachtige lucht. De hoed van dit exemplaar mat 10 x 7 x 4 cm en was zijdelings aangegroeid, ver- toonde derhalve geen enkele neiging tot steelvorming, hetgeen bij *G. lucidum* uitgesproken wel het geval was.

De sporen tonen geen duidelijk verschil. Naast elkaar gezien zijn de sporen van *G. pfeifferi* iets meer grofstekelig dan van *G. lucidum*.

Literatuur:

1. Bourdot, H. & Galzin, A. (1928). Hyménomycètes de France. - Reprint 1969.
2. Donk, M.A. (1931 - 1933). Revision der niederländischen Heterobasidiomycetae und Homobasidiomycetae-Aphylllophoraceae. - Reprint 1970.
3. Jahn, H. (1963). Mitteleuropäische Porlinge. - Reprint 1970.
4. Pegler, D.N. (1964). A survey of the genus *Inonotus*. - Transactions of the British mycological Society 47: 175-195.

=====